

1733 843
12

ORDINIS ICTORVM
IN
ACADEMIA VITTEMBERGENSI
DECANVS
IOANNES
GODOFREDVS
KRAVS D.

DIGESTI INFORTIATI ET NOVI P. P. CVRIAE
PROVINC. SCABINATVS ET FACVLTAT. IVRID.
VITTEMBERGENSIS, IVDICII ITIDEM PRO-
VINCIALIS IN INFERIORI LVSATIA
ASSESSOR

LECTORI

S. P. D.

de

his quae vi patriae potestatis com-
petunt.

ORDINIS ICTORVM
ACADEMIA VITIMBERGENSI
DECANVS
IOHANNES
GODOFRIDVS
KRAVSD.

DIGESTI IN ORDINE IURIS
PROFIC. SCABINATVS ET FACULTAS IURIS
VITIMBERGENSIS IN IUSTITIA PRO.
VITIMBERGA IN IUSTITIA PRO.
ASSessor

LECTORI

Handwritten notes in a cursive script, likely a library or archival stamp.

Personam parentum omnium populorum institutis liberis sanctam iudicatam, conseruatamque fuisse, historicorum monumenta abunde restantur. Hinc monente PUFFENDORFFIO de *Iure Naturali et Gentium Lib. VI. Cap. 2. §. 10.* apud Chineses, si cui parentes moriebantur, statim quod in aula gerebat munus ad militiam haud spectans per integrum triennium abdicare, domumque proficisci, ac per totum istud tempus parentes suos demortuos lugere iuebatur. Iudaeorum quoque superstitione, testante CONSTANTINO L' EMPEREUR in *Babackama Cap. VIII. §. 3.* in tantum se extendebat, ut metu inducti, ne filius sanguinem paternum effunderet, prohiberent filium patri uenam secare, spinam educere, aut ulcus aperire. Durissimam e contra liberorum conditionem ob potestatem, quam patri praeprimis uindicabant, fuisse, uel exinde constat, quod ipso Iure Romano, cuius tamen aequitas reliquorum Iuribus a plerisque praefertur, liberorum status si non durior, certe non multo tolerabilior quam ipsorummet seruorum conditio fuerit, E Romuli enim instituto, quemadmodum hoc ita refert DIONYSIVS HALICARNAS. *Lib. VIII. Cap. 91. et Lib. II. Cap. 28.* patribus penes Romanos omne, quod lubuit in bonis liberorum eorumque corporibus permittebatur, poterant hinc liberos in carceres deducere.

trudere, flagris cadere uinctos ablegare ad operas rusticas, tandemque necare, erat haec patrum potestas perpetua, durabatque per omnem patris uitam, nec quisquam liberorum uiuo et inuito parente sui iuris fiebat, etiamsi transfaret reipublicam, magistratus geret, summamque studii erga patriam laudem esset demeritus neque mutata reipublicae forma rigor hic mutabatur, Decemuari enim introducto statu populari Tabulae quartae Legum XII. Tabularum teste IACOBO GOTHOFREDO sequentia interebant: *Endo liberis iustis ius uitae, necis, uenundandique potestas ei esto*, imo durissimam liberorum conditionem quondam inter Germanos obtinuisse ex Cap. CVII. SPCVLII SVEVICI patet, *ibi wie ein Mann sein Kind verkaufft durch ebbafft Noth, das thut er wohl mit Recht, er soll es aber nicht verkauffen, daß man es thet, in das Hur-Hauß, er mag es einem Herrn wohl zu eigen geben.* Regidi Huius iuris causas cum ARISTOLE in imperio quodam regio ex generatione ac iure familiae descendente ponunt, concedit enim STAGIRITES Patrifamilias imperium in uxorem πολιτικόν, in seruos δεσποτικόν et in liberos βασιλικόν, ita ut ui huius imperii libertas et bonorum proprietatis dominantis sit obnoxia, addunt quoque, hanc potestatem nec iuri diuino repugnare, sed potius optime cum eo conuenire. Provocant hinc ad textum DEVT. XXI. v. 18, quo haec constituta leguntur: *si fuerit uiro filius declinans et rebellis, non obediens uoci patris sui et uoci matris suae, et corripuerint eum; et non audierit eos, apprehendent eum pater eius et mater eius, et educunt eum ad seniores ciuitatis eius, et ad portam loci eius, et dicent ad seniores, filius noster declinans et rebellis, non obediens uoci nostrae, epulo et potator, et obruent eum omnes homines ciuitatis eius lapidibus et morietur.* Adducunt simul exemplum Abrahami, qui non solum filium suum Isaacum enecare intendit, sed et Ismaelem domo eiecit, allegant denique exemplum Iephthae, qui priuato suo imperio condemnauit filiam ad ultimum supplicium. At enim uero ex hiis rationibus duritiam patriae potestatis, sicuti olim obtinuit

tinuit, minime defendi posse, uel exinde patet, quod regium atque dominicum Imperium ita differant, ut quidem in herili tam libertas, quam bonorum proprietas, Dominanti sirobnoxia non aequae in Regio, quo utraque priuatis salua esse debent, id quod tamen a ueteribus romanis in tantum est neglectum ut ne rerum Dominium, nec libertas corporum liberis fuerit relicta, longe melior est CELSI Philosophia in *L. 5. ff. ad Legem Pompei. de parricidiis*, qui optime monet, patriam potestatem in pietate i. e. moderatione, non in atrocitate consistere debere. Multo minus rigorem pristinae patriae potestatis defendere licet ex iure diuino reuelato, quod enim textum DEUT. XXI. attinet, tantum abest, ut exinde parentum ius uitae et necis cum aliis perquam rigidis effectibus defendi possit, ut potius liberorum immorigerorum coercito sub poena capitali Magistratui, et locum eius tenentibus data ac permissa sit. Neque etiam exempla adducta hoc probant, quemadmodum enim non exemplis, sed legibus iudicandum est, ita quod Abrahami factum attinet, illud mandatum Dei, qui eius fiduciam in promissionem diuinam factam probare tantummodo uoluit, pro se habebat, nec executioni demandatum est, Iepthae autem factum nullibi in sacris literis approbatam legitur, potius diuina prohibitio de non occidendo generalis est. Mirari hinc minime debet, quod subsequenter temporibus haec rigida patrum potestas emandata ac restricta fuerit, id quod primum a diuo TRAIANO factum est, quippe qui filium, quem pater male contra pietatem affecerat, emancipare iussit, nec eo defuncto patri bonorum possessionem concessit *L. ult. ff. si a parente quis manum: sit.* Huius exemplum sequebatur ADRIANAS, qui eum, qui filium suum ob adulterii suspicionem occiderat, in insulam deportari iussit *L. 5. ff. ad Leg. Pompeiam de parricidiis.* et licet mos sensim inualere coeperit, filios grauis delinquentes offerendi Magistratibus ut iuxta sententiam a parentibus praescriptam eos punirent *L. 13. §. ult. ff. de re militari L. 3. C. de parria potest.* hic tamen successu temporis quoque exoleuit,

et iudicis arbitrio ipsa rei decisio relicta est, quemadmodum hoc probat Constitutio VALENTINIANI in *L. unic. C. de emendat propinqu.* neque id quidem parentibus relictum est, ut filios immorigeros amplius abdicarent *L. 6. C. de patria potest.* Nihil itaque aliud hodie patri ui patriae potestatis remanfit, quam ut ui dominii in liberos competentis, eos remediis et possessoriis *L. 1. §. 1. ff. de Lib. exhibend.* et petitoriis *L. 14. §. 13. ff. de furt. §. 9. I. de obligat, quae ex delict.* persequi, eorumque actiones dirigere possit, hinc pater liberos delinquentes modice castigare *L. unic. C. de emendar. propinquorum* Tutorem iis dare *§. 3. I. de tutel.* et pupillariter ipsis substituere ipsis ualeat *L. 2. ff. de uulg. et pup. subst.* denegatur etiam adhuc hodie liberis facultas testandi *L. 6. ff. qui testam. facere poss.* sine patris consensu nuptias ineundi *L. 12. C. de nupt. pr. Inst. eod.* itemque mutuum pecuniam accipiendi *L. 1. ff. de SCro Macedon.* et cum denique patri per liberos iuxta distinctionem peculiorum adhuc acquiratur, hinc in casibus, quibus bona ad patrem spectant, pater et liberi habentur pro una persona *L. fin. C. de impub. et aliis substis. §. 4. Inst. de inuit. stipulat.* nulla inter illos obligatio contrahitur *d. §. 4. nec lis est, L. 4. et 11. ff. de iudic.* sine patris approbatione in iudicio stare nequeunt *L. 9. et 13. ff. de Oblig. et Act. L. 18. §. et L. 57. ff. de iudic.* patri demortuo sunt sui heredes *§. 2. I. de hered. qualis. et differr.* et qui sunt alii eius generis effectus.

Sed nolo de hoc argumento plura in medium proférre, occasionem enim ad id pertraçandum dedit mihi uir nobilissimus ac consultissimus DN. GEORGIVS FRIDERICVS SCHROEERVS, Filius Theologi de Ecclesia ac Academia nostra optime meriti, qui Doctoris honores ab ordine nostro accepturus, de Patre ex facto filii obligatio disputare constituit, Vitae eius studiorumque rationes pluribus ut adducam eo minus necesse est, cum ipse fata sua breuiter ac eleganter descripserit, quam descriptionem, sicuti eam accepi, hic inseram:

Ego,

*E*go, GEORGIUS FRIDERICVS SCHROEERVS, natus sum Vitembergae, Mense Martio, Ao. 1713 cc 1, Patre GEORGIO FRIDERICO SCHROEERO, tunc temporis in alma hac Logices et Metaphysices Professore, iam uero SS. Theologiae Doctore et Professore Publico, Matre RAHEL ELISABETHA, HIERONYMI GODOFREDI BEHRISCHII, ICri et Ciuitatis Dresdensis Syndici, filia, qua tamen matre, uix quatuordecim dierum infans, orbatus sum. Patris cura et ductu, a pueris, ad literas animum aduertit, atque Praeceptores ad eam rem habui priuatos, quorum operam grata mente persequor. Tandem ubi ad eam aetatem literarumque cognitionem perueni, quae ad altiores doctrinas aditum patefacit, Humanitatis Doctorem IO. GVIL. BERGERVM de fontibus eloquentiae differentem, nec non luiti in dicendo pondus in historia fidem, ac in imprimendis personarum characteribus decus expendentem, sedulo frequentavi. In Logicis et Metaphysicis Patrem meum auctorem habui. Cognitione rei Poeticae a STRVNZIO, Mathesos a WEIDLERO, Physices a LOESCHERO, Historiae a IANO, pariter atque Historiographo Regio IO. GVIL. BERGERO et SPENERO, Viris in omni doctrinarum genere summis, imbutus sum. In Theologia tam Thetica quam Polemica, cui per triennium operas nauavi, Parentis mei institutione usus sum. Animum postea ad Iurisprudentiam applicui, et quidem naturae et gentium principia ab HASSENIO, Iuris Civilis sancitata a LIB. BAR. DE WERNHER, BASTINELLERO, MENCKENIO KRAVSIO, et BRENDHELIO, Iuris Canonici decreta a LIB. BAR. DE WERNHER, Iuris Feudalis consuetudines a SPENERO Iuris Publici arcana a BERGERO et SPENERO, Viris laude mea longe maioribus, accepi. His doctrinis absolutis Anno 1713 cc xxxv. Edicto ut REGIO, quod Praxeos Candidatis certa Specimina describit, satisfacere, Examen coram includo Istorum Ordine

☆ (○) ☆

ne subii, ab eoque cum dignus iudicaret, cui res in foro perorandae committerentur, in Summa Cancellaria Electorali A. O. C. 13 cc xxvi. specimen edidi atque ad Praxin, uti mos fert loquendi, admissus sum. Cum autem religiose semper cogitarem, quanti res sit momenti, fortunae aliorum defensionem suscipere, et quam saepissime isti nutent, qui proprio Marte, quam sibi compararunt doctrinam, ad usum deducere conantur, nec his in castris sine duce militare volui, A. O. C. 13 cc xxvi. Dresdam migraui, et ibi, quod publice depraedico, comitatem insignem Viri Iuris Consultissimi IOHANNIS GODOFREDI VOGELII, Causarum Parvoni Inchyristimi, qui iam SERENISSIMO SAXONIAE ELECTORI a consiliis aulae et Iustitiae est, expertus, per aliquot annos in pulvere et acie forensi steri. Huius ductu causas quam plurimas tam inferioribus in Iudiciis, quam coram Summo Prouocationum Senatu defendi, usque dum certamina proprio ausu susciperem. Qua in opera qualem me, cum summis Viris, tum aequalibus probauerim, modeste illorum iudicio relinquo.

Haec illae, nihil itaque restat, quam ut illustrissimos ac perillustres comites, Barones, Patres Academiae, eiusdemque Fautores ac amicos amplissimos, cum reliquis ciuibz generosis, nobilissimis ac ornatissimis, ad solennem conflictum futuro die Martis habendum ea qua par est obseruantia ac cultu inuitem. sicuti uero non dubito, quin honorifica sua praesentia actum hunc disputatorium illustriorem sint reddituri, ita et me et totum nostrum ordinem, ad omnia officiorum genera promissimos poratissimosque spondeo. P. P. Vittembergae
Dominica XX. post Fest. Trinitat.
M DCCXXXIII.

VITTEMBERGAE
LITERIS SCHEFFLERIANIS.

WITTENBERG, (Diss.) 1733

ULB Halle

3

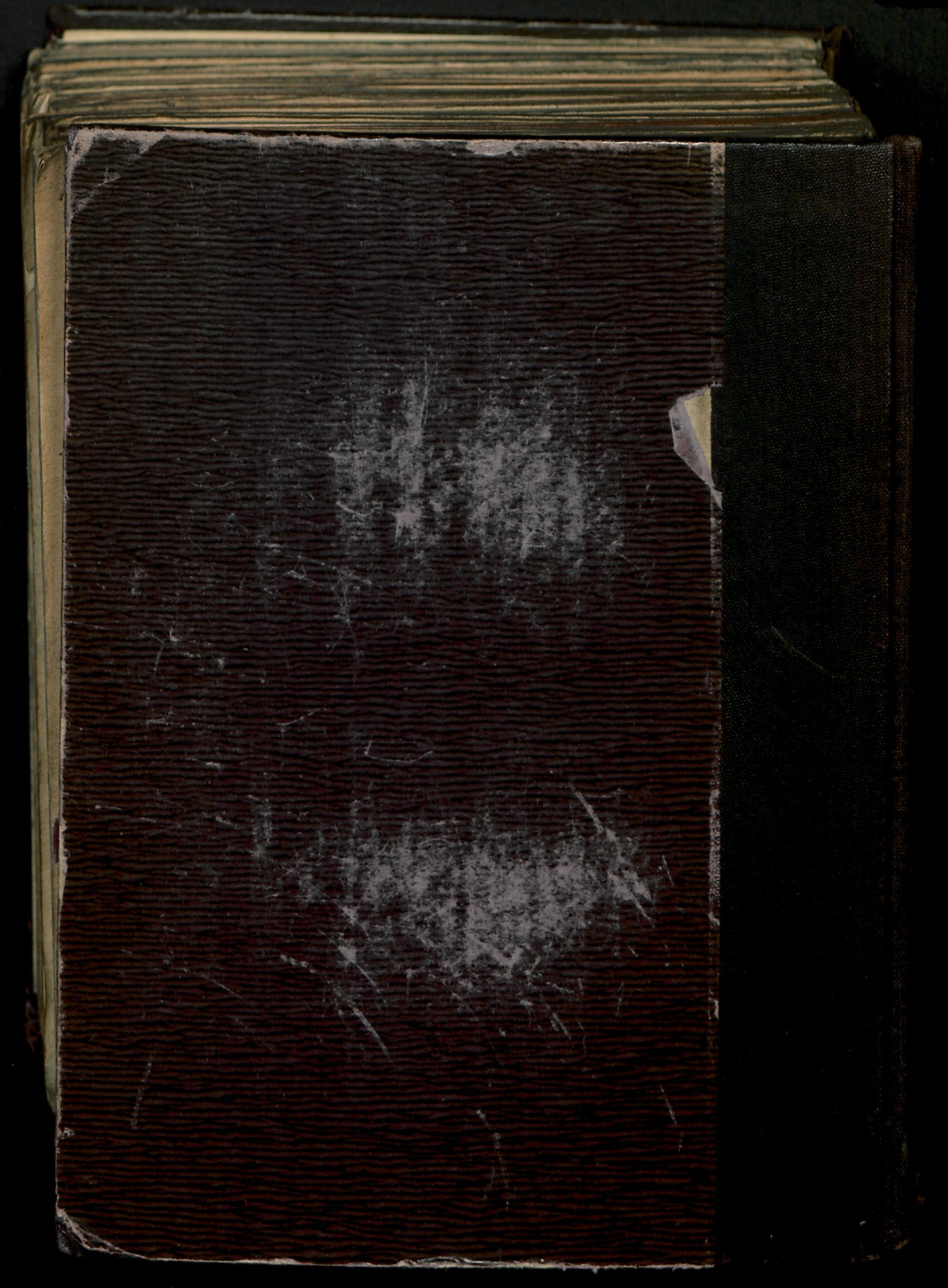
002 408 449

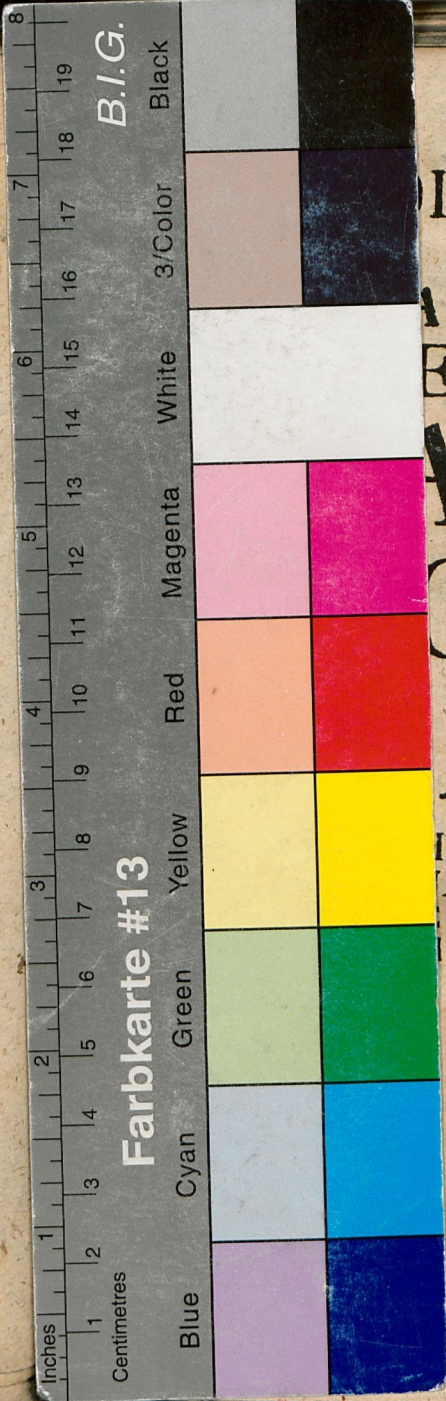
SB a

von H. J. Schickelmeier + f

1733 843
12

INIS ICTORVM
IN
A VITTEMBERGENSI
ECANVS
ANNE S
OFREDVS
AVS D.

IATI ET NOVI P. P. CVRIAE
IATVS ET FACVLTAT. IVRID.
NSIS, IVDICII ITIDEM PRO.
IN INFERIORI LVSATIA
ASSessor
ECTORI

S. P. D.

de
atriae potestatis com-
petunt.

